

# PĂSTORI ȘI TURME PRIN PUNCTUL DE VAMĂ DIN POIANA MĂRULUI, JUDEȚUL BRAȘOV (1850-1855)

ALEXANDRU BUCUR<sup>1</sup>

## SHEPHERDS AND FLOCKS REGISTERED AT POIANA MĂRULUI, BRAȘOV CUSTOM (1850-1855)

### ABSTRACT

*In shepherds' world transhumance was a necessity. Papers on this subject have many gaps and the documents from archives offer valuable information on shepherds' routes, flocks and animals' number. Sibiu archive contains documents concerning the areas where the flocks were taken, sometimes hundreds of miles away from home. Our paper presents localities of origin, the shepherds' names and the number of animals that passed through custom houses. These localities were: Galeș, Săliște, Sâmbăta de Sus, Ludișor, Drăguș, Bicaz, Gheorgheni (Translated by Sultana Veronica Avram).*

**Keywords:** shepherd, flock, custom, Poiana Mărului, Galeș, Săliște, Sâmbăta de Sus, Ludișor, Drăguș, Bicaz, Gheorgheni.

Printre documentele aflate la arhivele sibiene am descoperit trei dosare care se referă la trecerile prin punctele de vamă din sudul Transilvaniei (Duși, Turnu Roșu și Poiana Mărului). Acestea se găsesc în Fondul *Magistrat, Domeniul celor 7 juzi. Registre*<sup>2</sup> (**Fig. 1**). Din păcate, în fișa de cercetare a acestora figurează doar numele cercetătorului care a realizat numerotarea lor – Viorica Mureșan –, și anul 2003. Acest fapt ne-a trezit interesul de a le fotografia, pentru a le cerceta mai târziu și a le fructifica. Iată că a venit momentul să le facem cunoscute publicului. Vom începe cu trecerile prin vama Poiana Mărului, din județul Brașov.

Documentul poartă numărul 8, are pe foaia de titlu explicația ”1850-55. Evidențe ale păstorilor din comunele Galiș, Săliște, Sâmbăta de sus, Ludișor, Drăguș, Bicaz, Murgeu-Sânmiclăuș<sup>3</sup>, care au trecut cu animalele prin punctul de vamă Poiana-Mărului în Moldova” (**Fig. 2**) și conține 9 (nouă) file. Dosarul se intitulează ”Pascuation-Protocoll y Ausweis des föniglich Siebenbürgischer Zolltamtes Almásmezó für die Militair Jahre 1850 in 1855, adică

---

<sup>1</sup> Doctor în istorie – Sibiu; e-mail: albucur61@gmail.com.

<sup>2</sup> Citat în continuare, SJANSB, FM, D 7 J, R.

<sup>3</sup> Interpretare eronată pentru Gheorgheni.

”Dovadă privind pășunatul, eliberată de Oficiul vamal regal transilvănean Almasmezo (Poiana Mărului-n.m.) pentru anii militari 1850-1855”. Cu creion maro sunt trecute, pe trei coloane, localitățile din care proveneau păstorii care au accesat vama (**Fig. 3**): coloana 1 - Galeș (Galis, Gales, Galiss, Galés<sup>4</sup>), 2. Săliște (Szeliste, Szelistie), ambele din județul Sibiu; coloana 2 - Sâmbăta de Sus (Ober Szombatz, Ober Szombboth), Ludișor (Ludisor), Drăguș (Dragus, Dragüs, Dragos), Voivodenii Mari (Gross Woivodeny, Groos Woivodeny), azi Voivodeni, toate din județul Brașov; coloana 3 - Bicaz (Gyergyo Békás, Gyo Bekas, Gyo Bekos) din județul Neamț și Gheorgheni (Gyergyo Szi Michlos, Gyo Szt Miklos)<sup>5</sup>, județul Harghita.

La sfârșitul tabelului este atașată o filă (**Fig. 4**) în care se specifică faptul că în urma cererii adresate de Oficiul cercual privind inventarierea taxelor restante de otlac, oficiul secundar vamal din Poiana Mărului răspunde că nu deține dovezi concludente pentru anii 1845-1849 întrucât protocoalele privind pășunatul au dispărut din cauza insurgenților, care au acționat în zonă în anii 1848-1849. Întrucât cele mai multe dintre convenții provin din zona Orlatului, au fost trimise Oficiului cercual Miercurea (azi Miercurea Sibiului). Documentul a fost întocmit la 21 iunie 1860 de către un locotenent<sup>6</sup>.

Tabelul cuprinde mai multe rubrici principale (6), care au un număr variabil de rubrici secundare (**Fig. 5**), unele împărțite în subrubrici. Subliniem faptul că, înainte de prima rubrică principală, s-a specificat – pe marginea stângă a tabelului –, numărul curent. Iar la rubrica a cincea principală, între rubricile secundare doi și trei, s-a notat anul în care păstorul a mai trecut prin punctul vamal. Mai menționăm că în interiorul documentului unele rubrici și subrubricile au fost modificate prin înscriere cu tuș negru peste tipărirea originală (**Fig. 6**). Documentul a fost definitivat la data de 17 iunie 1860, de către Josef Radl, așa cum rezultă din însemnarea realizată la finele acestuia (**Fig. 7, 8**)<sup>7</sup>.

Prima rubrică principală se referă la *Nomerus/Datum Expedition auf die Zseide*, (“Nr. și data expedițiilor/ieșirilor la pășune”) și are două subrubrici: una cu numărul ieșirilor, cealaltă cu data la care s-a ieșit din vamă. A doua rubrică principală se referă la *Namen/Der Hirten und Bich Csigenthümer Stand der Lebsteren* (“Numele și domiciliul ciobanilor și al proprietarilor, starea celor din urmă”). Are două subrubrici: în prima au fost trecute numele și prenumele păstorilor; în a doua s-a trecut localitatea unde domiciliau aceștia. A treia rubrică principală, ”Instituția care a emis pașaportul/permisul

---

<sup>4</sup> La fiecare localitate vom trece, între paranteze, denumirile cu care a fost specificată în documente.

<sup>5</sup> În maghiară Gyergyószentmiklós, în traducere Sânnicolau Gurghiului sau Giurgeu-Sânniclaș.

<sup>6</sup> SJANSB, FM, D 7 J, R, F 9f.

<sup>7</sup> *Ibidem*, F 8f.

de pășunat și data eliberării acestuia”, a rămas mereu necompletată. A patra rubrică principală se referă la ”țara, zona și durata pășunii alese” și cuprinde două subrubrici. Are consemnată doar zona de pășunat, Iași (Jasy, Jasi).

Urmează ”Felul și numărul animalelor”, care reprezintă, așa cum era de așteptat, cea mai complexă rubrică principală, a cincea. Ea are, la început, șapte rubrici secundare<sup>8</sup>, împărțite la rândul lor în subrubrici, conform cerințelor epocii. Apoi, în cuprinsul documentului, numărul acestora ajunge uneori la 10. Noi vom trata opt dintre ele. Prima rubrică secundară se referă la ”Cornute” și cuprinde patru subrubrici: 1. Tauri și boi; 2. Tineret de 2 și 3 ani; 3. Vaci și vaci gestante; 4. Viței. A doua rubrică secundară se referă la ”Porcine” și are trei subrubrici: 1. Vieri și castrați; 2. Scroafe; 3. Purcei. Specificăm faptul că aceasta a fost modificată cu tuș negru, pe prima filă fiind trecuți ”Caii”, astfel: 1. Armăsari; 2. Iepe; 3. Mânji. Rubrica a treia secundară se referă la ”Cabaline” și are trei subrubrici: 1. Armăsari și armăsari castrați; 2. Iepe; 3. Mânji. A patra rubrică secundară este destinată pentru ”Catâri” și are două subrubrici: 1. Femele; 2. Masculi. Rubrica a cincea secundară se referă la ”Măgari” și cuprinde același tip de subrubrici ca și anterioara. Cea de-a șasea rubrică secundară este destinată pentru ”Oi” și are trei subrubrici: 1. Berbeci și castrați (batali); 2. Oi; 3. Miei. A șaptea rubrică secundară se referă la ”Capre” și are tot trei subrubrici: 1. Țapi; 2. Capre; 3. Iezi. A opta rubrică secundară cuprinde ”Oi” și are două subrubrici: 1. Tunse; 2. Netunse<sup>9</sup>. A patra și a opta<sup>10</sup> rubrică secundară nu au fost completate niciodată, de aceea le-am eliminat din anexe. Rubrica a șasea principală, ”Observații”, nu a mai fost tipărită de la fila 5 și a fost adăugată cu tuș negru. În aceasta au fost trecute doar două mențiuni referitoare la proprietarii de oi care nu și-au reînnoit permisul de pășunat: unul a fost Gligor Poșa din Galeș, care nu mai apare în anii 1852 și 1853 (**Fig. 9, 10**) din cauză că la 28 septembrie 1851 i-a expirat<sup>11</sup>; la fel este notat și pentru păstorii Ilie Barb și Dumitru Șerb, tot din Galeș, care nu apar în anul 1854 pentru că nu și-au reînnoit cota de pășunat, de la nr. 36 și 37, din 3 octombrie 1853 (**Fig. 11, 12**)<sup>12</sup>.

Mod de lucru. Am reprodus, în **Anexa 1**, datele din document (numele păstorilor și ale localităților din care provin), așa cum sunt notate în original. Am actualizat numele localităților din document – în celelalte anexe –, pe care le-am înșirat în ordinea gradului de participare la transumanță. Apoi, în toate anexele, la efectivele de animale am trecut doar totalul acestora – din aceeași specie –, nu pe categorii, pentru a ușura parcurgerea materialului. Am inserat

<sup>8</sup> Pe F 1r-2f până la 3r-4f. Apoi, la F 4r-5f are nouă; între 5r-8f are 10.

<sup>9</sup> Mulțumesc și pe această cale doamnei Gudrun-Liane Ittu, din Sibiu, pentru prețiosul ajutor acordat în traducerea documentelor.

<sup>10</sup> La unele pagini a noua, la altele a zecea.

<sup>11</sup> SJANSB, FM, D 7 J, R, F 4r-5f, nr. crt. 56 și 57.

<sup>12</sup> *Ibidem*, F 5r-6f, nr. crt. 85 și 86/1853.

în plus, în **Anexa 1**, la sfârșitul fiecărui an, totalul animalelor trecute prin vamă, pentru a ușura corelarea cu celelalte anexe. În **Anexa 2** am inserat totalul turmelor, păstorilor și animalelor, pe ani, localități și categorii de animale, iar în **Anexa 3** am trecut totalul de turme, păstori și animale, pe localități și ani, în ordinea descrescătoare a numărului de oi trecute prin vamă. Prin aceasta am realizat și clasamentul trecerilor. Numărul turmelor este mai mic decât cel al păstorilor din cauză că la trei dintre acestea erau câte doi păstori: una în 27 septembrie 1853 și celelalte două în 24 septembrie 1855<sup>13</sup>.

Dintre păstori care au fost consecvenți, enumerăm pe următorii: Vasile Barb (1850-1855)<sup>14</sup>; Gavrilă Bunea (1850, 1852-1855)<sup>15</sup>; Ilie Barb (1850-1854)<sup>16</sup>; Avram Slav (1851-1855)<sup>17</sup>; Lazăr Slav (1852-1855)<sup>18</sup>, toți din Galeș. Din Săliște au fost următorii: Nicolae Rățoi (1850-1855)<sup>19</sup> și Ioan Șerb (1850; 1852-1855)<sup>20</sup>; din Sâmbăta de Sus: Simion Smădu (1852-1855)<sup>21</sup>, Ioan Pârva (1850-1852)<sup>22</sup>; din Drăguș, Vasile Făgăraș (1854-1855)<sup>23</sup>, iar din Gheorgheni, Ștefan Lazăr (1850-1851)<sup>24</sup>.

Printre păstori am descoperit și două băcițe. Prima, Ana Vasile Rodean (probabil soția lui Vasile Rodean<sup>25</sup>, păstor și el), era din Galeș și a apărut în anul 1850, cu o turmă de 87 de oi și un cal. În 1853 turma sa avea 156 oi, iar în 1854 doar 127<sup>26</sup>. Cea de-a doua, Marina Gavrilă Mare, era din Săliște și avea în 1855 o turmă cu 560 oi, însoțită de doi cai și un măgar<sup>27</sup>.

---

<sup>13</sup> *Ibidem*, F 5r, nr. crt. 75/1853 și F 6r, nr. crt. 112 și 113/1855.

<sup>14</sup> *Ibidem*, R, F 1r-2f, nr. crt. 14/1850; F2r-3f, nr. crt. 31/1851; F 4r-5f, nr. crt. 52/1852; F 5r-6f, nr. crt. 82/1853; F 6r-7f, nr. crt. 103/1854; F 7r-8f, nr. crt. 124/1855.

<sup>15</sup> *Ibidem*, F 1r-2f, nr. crt. 2/1850; F 3r-4f, nr. crt. 43/1852; F 4r-5f, nr. crt. 66/1853; F 5r-6f, nr. crt. 87/1854; F 6r-7f, nr. crt. 111/1855.

<sup>16</sup> *Ibidem*, F 1r-2f, nr. crt. 6/1850; F 2r-3f, nr. crt. 30/1851; F 4r-5f, nr. crt. 52/1852; F 5r-6f, nr. crt. 81/1853 și nr. crt. 85/1854.

<sup>17</sup> *Ibidem*, F 2r-3f, nr. crt. 24/1851; F 3r-4f, nr. crt. 46/1852; F 5r-6f, nr. crt. 77/1853; F 6r-7f, nr. crt. 111/1854 și 107/1855.

<sup>18</sup> *Ibidem*, F 1r-2f, nr. crt. 2/1850; F 3r-4f, nr. crt. 43/1852; F 4r-5f, nr. crt. 66/1853; F 5r-6f, nr. crt. 87/1854; F 6r-7f, nr. crt. 111/1855.

<sup>19</sup> *Ibidem*, F 1r-2f, nr. crt. 11/1850; F 2r-3f, nr. crt. 16/1851; F 4r-5f, nr. crt. 53/1852; F 5r-6f, nr. crt. 72/1853 și 92/1854; F 7r-8f, nr. crt. 118/1855.

<sup>20</sup> *Ibidem*, F 2r-3f, nr. crt. 16/1850; F 4r-5f, nr. crt. 55/1852; F 5r-6f, nr. crt. 83/1853; F 6r-7f, nr. crt. 1047/1854; F 7r-8f, nr. crt. 119/1855.

<sup>21</sup> *Ibidem*, F 3r-4f, nr. crt. 36/1852; F 4r-5f, nr. crt. 61/1853; F 5r-6f, nr. crt. 90/1854; F 7r-8f, nr. crt. 120/1855.

<sup>22</sup> *Ibidem*, F 1r-2f, nr. crt. 8/1850; F 2r-3f, nr. crt. 20/1851; F 3r-4f, nr. crt. 37/1852.

<sup>23</sup> *Ibidem*, F 5r-6f, nr. crt. 89/1854; F 6r-7f, nr. crt. 112/1855.

<sup>24</sup> *Ibidem*, F 1r-2f, nr. crt. 15 și 19/1850.

<sup>25</sup> *Ibidem*, F 1r-2f, nr. crt. 12/1850; F 3r-4f, nr. crt. 50/1851.

<sup>26</sup> *Ibidem*, F 2r-3f, nr. crt. 27/1851; F 5r-6f, nr. crt. 80/1853; F 6r-7f, nr. crt. 102/1854.

<sup>27</sup> *Ibidem*, F 7r-8f, nr. crt. 133/1855.

Pe ani, vom consemna cea mai mare și cea mai mică turmă care au trecut prin vamă, vom specifica păstorul, dar și localitatea de proveniență. În anul 1850, cea mai mare turmă a fost de 1.518 oi, însoțită de 17 cai și doi măgari. Păstorul se numea Gavrilă Bunea, era din Galeș și a trecut prin vamă la data de 18 mai<sup>28</sup>. Cea mai mică turmă număra 86 de oi, păstorul era Vasile Rodean, tot din Galeș, care a trecut prin vamă la data de 27 septembrie<sup>29</sup>.

În anul 1851, cea mai mare turmă a fost de 1.276 oi, cu 36 cai. Păstorul se numea Matei Dumitru Popa, era din Bicz și a trecut prin vamă la data de 18 iunie<sup>30</sup>. Cea mai mică turmă număra 65 de oi, păstorul era Avram Prundean din Galeș, care a trecut prin vamă la data de 28 septembrie<sup>31</sup>. Cea mai mare turmă din anul 1852 avea 1.268 oi, alături de 32 cai și doi măgari. Păstorul acesteia era Dumitru Răchițan, tot din Galeș, și a trecut prin vamă la data de 1 octombrie. Cea mai mică turmă număra 78 de oi, păstorul era același Avram Prundean (din 1851), din Galeș, care a trecut prin vamă la aceeași dată ca anteriorul<sup>32</sup>.

În anul 1853, cea mai mare turmă a fost de 1.434 oi, cu 40 cai și un măgar. Păstorul se numea Ioan Poiană, era din Galeș și a trecut prin vamă la data de 23 septembrie<sup>33</sup>. Cea mai mică turmă număra 78 de oi, cu un cal și 50 de porci, păstorul era Gligor Poșa, tot din Galeș, care a trecut prin vamă la data de 27 septembrie<sup>34</sup>.

Cea mai mare turmă din anul 1854 număra 1.651 oi, 29 de cai și doi măgari. Păstorul acesteia era Dumitru Răchițan (același din 1852), din Galeș, și a trecut prin vamă la data de 27 septembrie<sup>35</sup>. Cea mai mică turmă număra 96 de oi, alături de trei cai, păstorul era Ioan Șerb, de data aceasta din Săliște, care a trecut prin vamă la 1 noiembrie<sup>36</sup>.

În ultimul an care este consemnat în document, 1855, cea mai mare turmă a avut 1.530 oi, cu 26 cai și un măgar. Aparține lui Nicolae Bârsan din Galeș și a trecut prin vamă la 21 septembrie<sup>37</sup>. Turma cea mai mică avea doar 46 de ovine. Păstorul se numea Nica Drăgușin, originar din Săliște. A trecut prin vamă la data de 25 septembrie<sup>38</sup>.

---

<sup>28</sup> *Ibidem*, F1r-2f, nr. crt. 2/1850.

<sup>29</sup> *Ibidem*, F 1r-2f, nr. crt. 12/1850.

<sup>30</sup> *Ibidem*, F2r-3f, nr. crt. 18/1851.

<sup>31</sup> *Ibidem*, F 2r-3f, nr. crt. 26/1851.

<sup>32</sup> *Ibidem*, F 3r-4f, nr. crt. 44 și 49/1852.

<sup>33</sup> *Ibidem*, F 5r-6f, nr. crt. 74/1853.

<sup>34</sup> *Ibidem*, F 5r-6f, nr. crt. 57/1853.

<sup>35</sup> *Ibidem*, F 6r-7f, nr. crt. 98/1854.

<sup>36</sup> *Ibidem*, F 6r-7f, nr. crt. 104/1854.

<sup>37</sup> *Ibidem*, F 6r-7f, nr. crt. 109/1855.

<sup>38</sup> *Ibidem*, F 7r-8f, nr. crt. 121/1855.

Transhumața, prin punctul de vamă de la Poiana Mărului, a fost de mai mică amploare, la ea participând păstori din Mărginimea Sibiului (Galeș și Săliște), din Țara Făgărașului (Sâmbăta de Sus, Drăguș și Ludișor), dar și din alte localități (Bicaz și Gheorgheni). Turmele au fost de mărime medie. Pe primul loc s-a situat, incontestabil, localitatea Galeș, cu un număr de 51.344 oi, urmată – la mare distanță –, de localitatea Sâmbăta de Sus, cu 9.376 oi.

#### **Lista ilustrațiilor:**

**Fig. 1** – Coperta inventarului nr. 20.

**Fig. 2** – Coperta dosarului nr. 8, cu descrierea pe scurt a conținutului (SJANSB, FM, D 7 J, R, nr. 8).

**Fig. 3** – Fila 1f a documentului, cu numele localităților trecute în dosar.

**Fig. 4** – Fila 9f a documentului, cu explicația referitoare la distrugerea evidențelor din perioada 1845-1850.

**Fig. 5** – Împărțirea documentului în rubrici principale, secundare și subrubrici (SJANSB, FM, D 7 J, R, F 1r-2f).

**Fig. 6** – Altă împărțire a documentului în rubrici principale, secundare și subrubrici (SJANSB, FM, D 7 J, R, F 6r-7f).

**Fig. 7-8** – Însemnarea de la sfârșitul documentului, realizată de Josef Radl la 17 mai 1860 (SJANSB, FM, D 7 J, R, F 8f).

**Fig. 9-10** – Însemnarea referitoare la neplata cotei de pășunat pentru anii 1852 și 1853 (SJANSB, FM, D 7 J, R, F 5f).

**Fig. 11-12** – Însemnarea referitoare la neplata cotei de pășunat pentru anul 1854 (SJANSB, FM, D 7 J, R, F 6f).

**Fig. 13** – Fragment din transhumața anului militar 1851, 9f (SJANSB, FM, D 7 J, R, F 2r-3f).

**Fig. 14** – Fragment din transhumața de sfârșit a anului militar 1854 și începutul lui 1855 (SJANSB, FM, D 7 J, R, F 6r-7f).

**ANEXA 1. LISTA CU PĂSTORI ȘI ANIMALE**

AN/ NR. CRT.	NR. TRECERI	DATA	NUMELE PĂSTORULUI	LOCALITATEA	BOVINE	CAI	MĂGARI	OI	CAPRE	PORCI	OBS.
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1850											F 1r-2f
1	1	18/5 850	Dionisie Zgure	Gales	-	2	1	305	-	-	
2	2	" "	Gavrile Bunye	"	-	17	2	1518	-	-	
3	3	20/5 850	Zachiü Komsa	Ober Szomboth	-	-	-	105	-	-	
4	4	20/5 850	Juon Purvu	"	-	37	1	1229	-	-	
5	7	18/6 850	Mathei Dumitriu Poppu	Gyo Bekas	-	36	-	1276	-	-	
6	12	28/7 850	Jllie Barbü	Gales	-	7	1	366	36	-	
7	20	25/9 850	Juon Rekitzan	"	-	28	1	1242	-	-	
8	21	26/9 850	Juon Purva	Ober Szomboth	-	38	1	969	-	-	
9	22	27/9 850	Awram Szlav	Gales	-	30	1	748	5	-	
10	23	27/9 850	Jszaié Stenille	"	-	20	1	678	-	-	
11	24	27/9 850	Nikolae Retsoi	Szelistie	-	2	-	273	-	-	
12	25	27/9 850	Wassilie Rodian	Gales	-	-	-	86	-	-	
13	31	1/10 850	Jllie Barb	"	-	4	1	216	8	-	
14	32	1/10 850	Wassillie Barb	"	-	1	-	122	20	-	
15	33	25/10 850	Stephan Lazar	Gyo Szt Miklos	-	5	-	282	-	-	
<b>TOTAL 1850</b>					-	<b>227</b>	<b>10</b>	<b>9.415</b>	<b>69</b>	-	
1851											F 2r-3f
16	1	3/12/850	Nicolae Reszoi	Szelistie	-	-	-	293	-	-	
17	2	3/12/850	Juon Szierb	"	-	-	-	307	-	-	
18	7	18/6/850	Mathey Dumitriu Poppa	Gyo Bekas	-	36	-	1276	-	-	
19	33	25/10/850	Stefan Lazar	Gyo Szt Miklos	-	5	-	282	-	-	
20	7	20/9/1851	Juon Purva	Ober Szomboth	-	46	1	1199	-	-	
21	8	20/9/851	Nika Dragusan	"	-	2	-	85	1	-	
22	9	25/9/851	Juon Rekitzan	Gales	-	30	2	1248	-	-	
23	10	28/9/851	Dumitriu Dragomir	"	-	17	2	1054	-	-	
24	11	28/9/851	Abraham Slav	"	-	26	1	843	-	-	

25	12	28/9 851	Dan Mikloes	"	-	3	-	84	-	-
26	13	28/9 851	Abraham Prondian	"	-	-	-	65	-	-
27	14	28/9 851	Anna W assilie Rhodian	"	-	1	-	87	-	-
28	15	28/9 851	Gligor Possa	"	-	1	-	128	-	-
29	16	28/9 851	Juon Lúpia	"	--	-	-	70	-	-
30	19	1/10 1851	Jllie Barb	"	-	7	1	330	8	-
31	20	1/10 851	W assilie Barb	"	-	1	-	139	29	-
32	21	4/10 851	Petrú Betsille	"	-	10	-	354	-	-
33	22	4/10 1851	Bükür Poppa	Szelistie	-	25	1	755	-	F 3r-4f
34	23	851	Juon Moiszi fetü	Ludisor	-	1	-	404	-	-
35	24	4/10 1851	Opre Stefle	Szelistie	-	-	-	161	-	-
<b>TOTAL 1851</b>					-	<b>212</b>	<b>8</b>	<b>9,164</b>	<b>38</b>	-
<b>1852</b>										
36	1	25/9 852	Simeon Szmedü	Ober Szombboth	-	1	-	142	-	-
37	2	27/9 852	Juon Purva	"	-	38	-	1205	-	-
38	3	" " " "	Matei Kosokar	"	-	5	-	205	-	-
39	4	29/9 852	Juon Pójana	Gales	-	29	2	955	-	-
40	5	29/9 852	Demeter Pójana	"	-	16	1	1062	-	-
41	6	29/9 852	Dumitru Dragomir	"	-	19	2	1050	-	-
42	7	29/9 852	Juon Muntyan	"	-	19	1	773	-	-
43	8	29/9 852	Gavriel Bunya	"	-	11	1	915	-	-
44	13	1/10 852	Demeter Rekizan	"	-	32	2	1268	-	-
45	14	1/10 852	Daniel Rekizan	"	-	19	1	1092	-	-
46	15	1/10 852	Abraham Slaw	"	-	19	1	469	-	-
47	16	1/10 852	Lazar Slaw	"	-	11	-	436	-	-
48	17	1/10 852	Dan Miklos	"	-	3	-	96	-	-
49	18	1/10 1852	Abraham Prundian	"	-	-	-	78	-	-
50	19	1/10 1852	W assilie Rhodian	"	-	-	-	137	-	-
51	20	2/10 1852	Jllie Barb	Gales	-	9	1	367	-	F 4r-5f
52	21	2/10 1852	W assilie Barb	"	-	-	-	186	21	-
53	22	4/10 1852	Nicolay Ressoy	"	-	2	-	288	-	-
54	23	4/10 1852	Georg Petrar	"	-	5	-	280	-	-
55	24	4/10 1852	Juon Szérb	"	-	7	-	341	-	-



56	15	28/9 851	Gligor Possa	"	-	1	-	78	-	50
<b>TOTAL 1852</b>						<b>246</b>	<b>13</b>	<b>11.423</b>	<b>21</b>	<b>50</b>
<b>1853</b>										
57	15	23/9 851	Gligor Possa	Gales	-	1	-	78	-	50
58	1	21/6 853	Amera Jmre	Gyo Szt Miklos	21	-	-	-	-	-
59	7	23/7 853	Amera Jmre	"	13	-	-	-	-	-
60	13	1/9 853	Amera Jmre	"	17	-	-	-	-	-
61	14	29/9 853	Simion Smedu	Ober Szombboth	-	2	-	179	-	-
62	15	29/9 853	Dumitru Dragomir	Gales	-	7	1	500	-	-
63	16	22/9 853	Dumitru Tyrhenye	"	-	9	1	626	-	-
64	17	23/9 853	Mathei Puscotu	Ober Szombboth	-	23	2	1330	-	-
65	18	23/9 853	Jordan Moga	Groos Woiwodeny	-	4	2	781	-	-
66	19	24/9 853	Gavrile Bunya	Gales	-	12	1	782	-	-
67	20	24/9 853	Mathey Kosokar Fogaras	Dragutis	-	4	-	205	-	-
68	21	24/10 853	Dumitru Pojane	Gales	-	23	1	1222	-	-
69	22	" " "	Nistor Rektizan	"	-	21	2	1134	-	-
70	23	24/9 853	Juon Lupia	"	-	19	1	800	-	-
71	24	24/9 853	Dumitru Rektizan	Gales	-	32	1	1389	-	-
72	25	26/9 853	Nicolay Rossoy	Szelistie	-	3	-	282	-	-
73	26	26/9 853	George Petrar	Gales	-	7	-	296	-	-
74	27	27/9 853	Juon Pojana	"	-	40	1	1434	-	-
75	28	29/9 853	Gavrille Nyag sen Georg Marku	"	-	27	1	1215	-	-
76	31	1/10 1853	Dan Miklos	"	-	3	-	97	-	-
77	32	3/10 853	Abraham Slawu	"	-	22	1	543	-	-
78	33	3/10 1853	Lazar Slaw	"	-	12	-	454	-	-
79	34	3/10 853	Abraham Prundian	Szelistie	-	-	-	93	-	-
80	35	3/10 1853	Anna Wassylie Rodian	Gales	-	-	-	156	-	-
81	36	3/10 853	Jllie Barb	"	-	9	1	449	-	-
82	37	3/10 853	Wassilye Barb	"	-	-	-	230	-	-
83	38	3/10 853	Juon Szirb	Szelistie	-	4	-	207	-	-

84	39	3/10 853	Dumitru Szirb	..	-	3	-	205	-	-
<b>TOTAL 1853</b>					<b>51</b>	<b>287</b>	<b>16</b>	<b>14,687</b>		<b>50</b>
<b>1854</b>										
85	36	3/10 853	Jlie Barb	Galis	-	9	1	449	-	-
86	39	3/10 853	Dumitru Szirb	..	-	3	-	185	-	-
87	1	22/9 854	Gawrilie Bunya	..	-	15	1	700	-	-
88	2	22/9 854	Juon Josif	..	-	4	1	353	-	-
89	3	22/9 854	Wassilie Kosokar Fogaras	Dragos	-	5	-	1193	-	-
90	4	22/9 854	Simon Szemedu	Ober Szomboth	-	2	-	186	-	-
91	5	22/9 854	Mathe Purvu	..	-	18	1	852	-	-
92	6	22/9 854	Nicolay Ressoy	Szelistie	-	3	-	165	-	-
93	7	24/9 854	Szawu Marku	Galis	-	7	1	521	-	<b>F 6r-7f</b>
94	8	24/9 854	Dumitru Pojane	..	-	23	2	1107	-	-
95	9	24/9 854	Nistor Rekitzan	..	-	17	2	878	-	-
96	10	25/9 854	Dumitru Dragomir	..	-	7	1	798	-	-
97	11	25/9 854	Nicolay Timpinar	..	-	26	1	952	-	-
98	12	27/9 854	Dumitru Rekitzan	..	-	29	2	1651	-	-
99	13	28/9 854	Dan Rekitzan	..	-	24	1	833	-	-
100	14	1/10 854	Abraham Slaw	..	-	28	1	490	-	-
101	15	1/10 854	Lazar Slaw	..	-	13	-	369	-	-
102	16	1/10 854	Anna Wassilie Rodian	..	-	-	-	127	-	-
103	17	1/10 854	Wassilie Barb	Szelistie	-	-	-	186	-	-
104	18	1/10 854	Juon Szirb	..	-	3	-	96	-	-
<b>TOTAL 1854</b>					<b>236</b>	<b>15</b>	<b>12,091</b>			
<b>1855</b>										
105	1	14/11 854	Juon Gaine	Szelistie	-	-	-	109	25	6
106	2	16/2 855	Gawrilie Batille	Gyo Doano	-	10	-	148	2	-
107	3	25/7 855	Abraham Slaw	Galis	-	1	-	-	-	-
108	4	21/9 855	Bukar Stemle	..	-	14	2	1088	-	-
109	5	21/9 855	Nicolaw Barsan	..	-	26	1	1530	-	-
110	6	23/9 855	Dumitru Pojane	..	-	26	1	1315	-	-
111	7	23/9 855	Juon Stantzü	..	-	33	3	1058	-	-

112	8	24/9 855	Gawrilie Bunya	„														
		24/9 855	Wassilye Fogarasch	Dragus	-	22	1	1226	-									
113	9	24/9 855	Dumitrü Terhenya Nekifor Floasch	Galis	-	26	1	1240	-									
114	10	24/9 855	Juon Dioniszi Floasch	Galis	-	45	2	1212	-									F 7r-8f
115	11	25/9 855	Dumitrü Rekitzan	„	-	34	1	1417	-									
116	12	21/9 855	Nistor Rekitzan	„	-	29	-	1217	-									
117	13	25/9 855	Mathe Pürivu	Ober Szomboth	-	13	1	1690	-									
118	14	25/9 855	Nikölay Ressoy	Szelistie	-	2	-	150	-									
119	15	25/9 855	Juon Szirb	„	-	3	-	211	-									
120	16	25/9 855	Simion Smedü	„	-	-	-	74	-									
121	17	25/9 855	Nikä Dragusian	„	-	-	-	46	-									
122	18	25/9 855	Abraham Slaw	Galis	-	18	1	410	-									
123	19	26/9 855	Lazar Slaw	„	-	14	-	337	-									
124	20	26/9 855	Wassilye Barb	„	-	-	-	232	-									
125	21	26/9 855	Gyogye Petranü	„	-	9	-	270	-									
126	22	28/9 855	Dan Juon Dritian	Szelistie	-	13	-	-	-									
127	29	28/9 855	Dumitrü Stefle	„	-	3	-	299	-									
128	24	28/9 855	Juon Kirca	„	-	2	-	62	-									
129	25	28/9 855	Nicölay Kirka	„	-	-	-	81	-									
130	26	28/9 855	Dumitrü Kirka	„	-	3	1	245	-									
131	27	1/10 855	Jurka Gitean	„	-	4	-	64	-									
132	28	1/10 855	Juon Stirets	„	-	17	1	290	-									
133	29	1/10 855	Marina Gawrilie Mare	„	-	2	1	560	-									
<b>TOTAL 1855</b>					-	<b>369</b>	<b>17</b>	<b>16.581</b>	<b>27</b>									<b>6</b>
<b>TOTAL GENERAL</b>					<b>51</b>	<b>1.577</b>	<b>79</b>	<b>73.361</b>	<b>155</b>									<b>106</b>

**ANEXA 2. TOTALUL TURMELEOR, PĂSTORILOR ȘI ANIMALELOR, PE ANI, LOCALITĂȚI ȘI CATEGORII DE ANIMALE**

AN/ NR. CRT.	LOCALITATEA	NUMĂR			ANIMALE (CAPETE)					
		TURME	PĂSTORI	BOVINE	CAI	MĂGARI	OI	CAPRE	PORCI	
<b>0</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>8</b>	<b>9</b>	
<b>1850</b>										
1	Galeș	9	9	-	109	8	5.281	69	-	
2	Bicaz	1	1	-	36	-	1.276	-	-	
3	Gheorghieni	1	1	-	5	-	282	-	-	
4	Sâmbăta de Sus	3	3	-	75	2	2.303	-	-	
5	Săliște	1	1	-	2	-	273	-	-	
	<b>TOTAL 1850</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>-</b>	<b>227</b>	<b>10</b>	<b>9.415</b>	<b>69</b>	<b>-</b>	
<b>1851</b>										
1	Galeș	10	10	-	87	6	4.048	37	-	
2	Bicaz	1	1	-	36	-	1.276	-	-	
3	Gheorghieni	1	1	-	5	-	282	-	-	
4	Ludișor	1	1	-	1	-	404	-	-	
5	Sâmbăta de Sus	2	2	-	48	1	1.284	1	-	
6	Săliște	5	5	-	35	1	1.870	-	-	
	<b>TOTAL 1851</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>212</b>	<b>8</b>	<b>9.164</b>	<b>38</b>	<b>-</b>	
<b>1852</b>										
	Galeș	18	18	-	202	13	9.871	21	50	

	Sâmbăta de Sus	3	3	-	44	-	1.552	-	-
	<b>TOTAL 1852</b>	<b>21</b>	<b>21</b>	<b>-</b>	<b>246</b>	<b>13</b>	<b>11.423</b>	<b>21</b>	<b>50</b>
<b>1853</b>									
1	Drăguş	1	1	-	4	-	205	-	-
2	Galeş	17	18	-	244	12	11.405	-	50
3	Voivodenii Mari	1	1	-	4	2	781	-	-
4	Gheorgheni	3	3	51	-	-	-	-	-
5	Sâmbăta de Sus	2	2	-	25	2	1.509	-	-
6	Sălişte	4	4	-	10	-	787	-	-
	<b>TOTAL 1853</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>51</b>	<b>287</b>	<b>16</b>	<b>14.687</b>	<b>-</b>	<b>50</b>
<b>1854</b>									
1	Drăguş	1	1	-	5	-	1.193	-	-
2	Galeş	14	14	-	205	14	9.413	-	-
3	Sâmbăta de Sus	2	2	-	20	1	1.038	-	-
4	Sălişte	3	3	-	6	-	447	-	-
	<b>TOTAL 1854</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>236</b>	<b>15</b>	<b>12.091</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>1855</b>									
1	Drăguş	1	1	-	22	1	1.226	-	-
2	Galeş	13	15	-	275	12	11.326	-	-
3	Bicaz	1	1	-	10	-	148	2	-
4	Sâmbăta de Sus	1	1	-	13	1	1.690	-	-
5	Sălişte	13	13	-	49	3	2.191	25	6
	<b>TOTAL 1855</b>	<b>29</b>	<b>31</b>	<b>-</b>	<b>369</b>	<b>17</b>	<b>16.581</b>	<b>27</b>	<b>6</b>
	<b>TOTAL GENERAL</b>	<b>133</b>	<b>136</b>	<b>51</b>	<b>1.577</b>	<b>79</b>	<b>73.361</b>	<b>155</b>	<b>106</b>

**ANEXA 3. TOTALUL TURMELOR, PĂSTORILOR ȘI ANIMALELOR, PE LOCALITĂȚI ȘI ANI,  
ÎN ORDINEA DESCRESCĂTOARE A NUMĂRULUI DE OI TRECUTE PRIN VAMĂ**

NR. CRT.	LOCALITATEA	ANUL	NUMĂR			ANIMALE (CAPETE)					
			TURME	PĂSTORI	BOVINE	CAI	MĂGARI	OI	CAPRE	PORCI	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		1850	9	9	-	109	8	5.281	69	-	
		1851	10	10	-	87	6	4.048	37	-	
		1852	18	18	-	202	13	9.871	21	50	
1	Galeș	1853	17	18	-	244	12	11.405	-	50	
		1854	14	14	-	205	14	9.413	-	-	
		1855	13	15	-	275	12	11.326	-	-	
		<b>TOTAL</b>	<b>81</b>	<b>84</b>	<b>-</b>	<b>1.122</b>	<b>65</b>	<b>51.344</b>	<b>127</b>	<b>100</b>	
		<b>1850</b>	3	3	-	75	2	2.303	-	-	
		1851	2	2	-	48	1	1.284	1	-	
		1852	3	3	-	44	-	1.552	-	-	
2	Sâmbăta de Sus	1853	2	2	-	25	2	1.509	-	-	
		1854	2	2	-	20	1	1.038	-	-	
		1855	1	1	-	13	1	1.690	-	-	
		<b>TOTAL</b>	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>-</b>	<b>225</b>	<b>7</b>	<b>9.376</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	
		1850	1	1	-	2	-	273	-	-	
		1851	5	5	-	35	1	1.870	-	-	
		1853	4	4	-	10	-	787	-	-	
		1854	3	3	-	6	-	447	-	-	
		1855	13	13	-	49	3	2.191	25	6	
3	Saliște	<b>TOTAL</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>-</b>	<b>102</b>	<b>4</b>	<b>5.568</b>	<b>25</b>	<b>6</b>	

4	Bicaz	1850	1	1	-	36	-	1.276	-	-
		1851	1	1	-	36	-	1.276	-	-
		1855	1	1	-	10	-	148	2	-
		<b>TOTAL</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	-	<b>82</b>	-	<b>2.720</b>	<b>2</b>	-
5	Drăguș	1853	1	1	-	4	-	205	-	-
		1854	1	1	-	5	-	1.193	-	-
		1855	1	1	-	22	1	1.226	-	-
		<b>TOTAL</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	-	<b>31</b>	<b>1</b>	<b>2.624</b>	-	-
6	Voivodenii Mari	1853	<b>1</b>	<b>1</b>	-	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>781</b>	-	-
		<b>TOTAL</b>								
7	Gheorgheni	1850	1	1	-	5	-	282	-	-
		1851	1	1	-	5	-	282	-	-
		1853	3	3	51	-	-	-	-	-
		<b>TOTAL</b>	<b>5</b>	<b>5</b>	<b>51</b>	<b>10</b>			<b>564</b>	-
8	Ludîșor	1851	<b>1</b>	<b>1</b>	-	<b>1</b>	-	<b>404</b>	-	-
		<b>TOTAL</b>								
<b>TOTAL GENERAL</b>			<b>133</b>	<b>136</b>	<b>51</b>	<b>1.577</b>	<b>79</b>	<b>73.361</b>	<b>155</b>	<b>106</b>

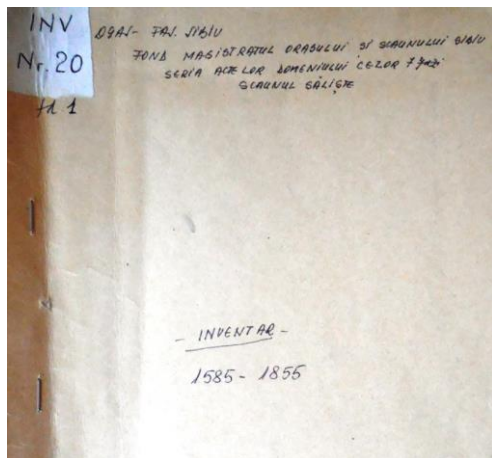


Fig. 1

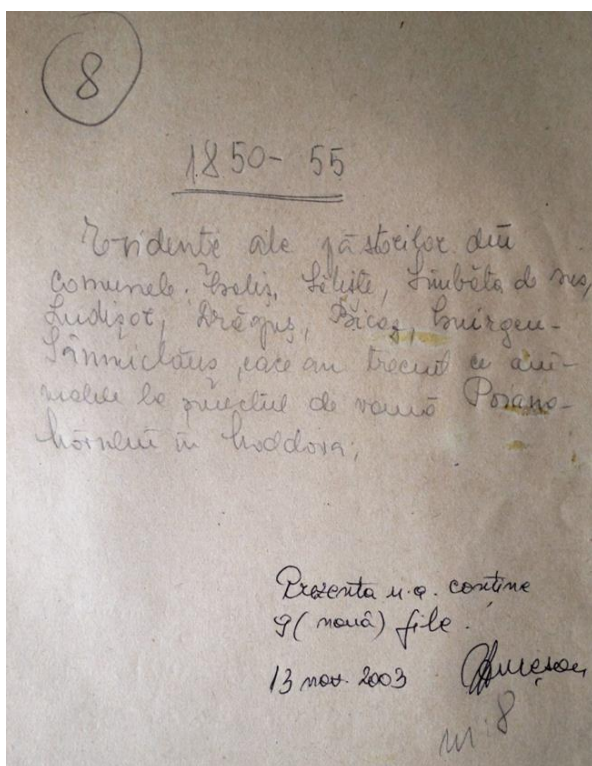


Fig. 2



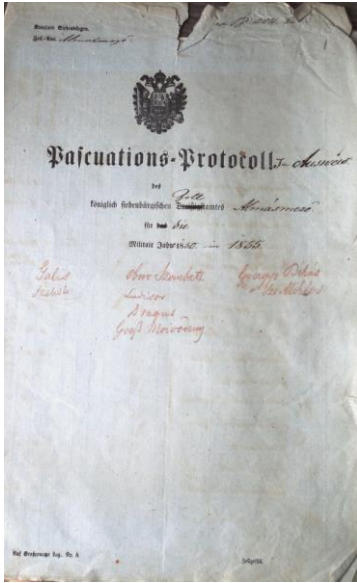


Fig. 3

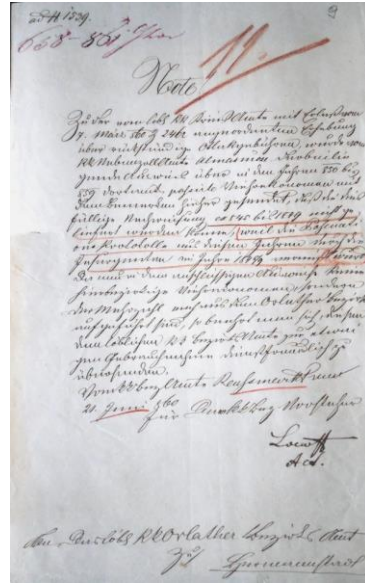


Fig. 4

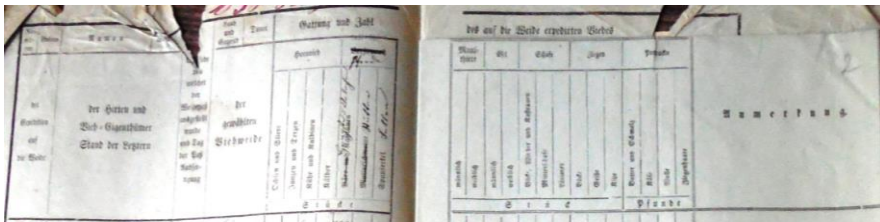


Fig. 5

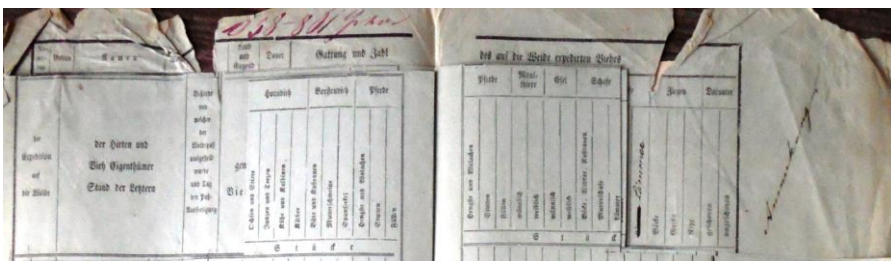


Fig. 6

184-185 Nr. 10000-10000

Numar	Suma	Suma	Suma	Suma	Suma
1	10000				
2	10000				
3	10000				
4	10000				
5	10000				
6	10000				
7	10000				
8	10000				
9	10000				
10	10000				
11	10000				
12	10000				
13	10000				
14	10000				
15	10000				
16	10000				
17	10000				
18	10000				
19	10000				
20	10000				
21	10000				
22	10000				
23	10000				
24	10000				
25	10000				
26	10000				
27	10000				
28	10000				
29	10000				
30	10000				
31	10000				
32	10000				
33	10000				
34	10000				
35	10000				
36	10000				
37	10000				
38	10000				
39	10000				
40	10000				
41	10000				
42	10000				
43	10000				
44	10000				
45	10000				
46	10000				
47	10000				
48	10000				
49	10000				
50	10000				

Fig. 7

Kaufschillinge  
 Allmendungen am 11. Aug 500  
 Josef Raut  
 Spure

Fig. 8

184-185 Nr. 10000-10000

Numar	Suma	Suma	Suma	Suma	Suma
1	10000				
2	10000				
3	10000				
4	10000				
5	10000				
6	10000				
7	10000				
8	10000				
9	10000				
10	10000				
11	10000				
12	10000				
13	10000				
14	10000				
15	10000				
16	10000				
17	10000				
18	10000				
19	10000				
20	10000				
21	10000				
22	10000				
23	10000				
24	10000				
25	10000				
26	10000				
27	10000				
28	10000				
29	10000				
30	10000				
31	10000				
32	10000				
33	10000				
34	10000				
35	10000				
36	10000				
37	10000				
38	10000				
39	10000				
40	10000				
41	10000				
42	10000				
43	10000				
44	10000				
45	10000				
46	10000				
47	10000				
48	10000				
49	10000				
50	10000				

Fig. 9

Der beherrschende Professor wird keine  
 Opiume mehr für den Jahr 1852, weil  
 es keine mehr 1854 853 unter J. 15. an,  
 feldern 1854 Polite zu verwenden  
 unterließ.  
 1854 853. dtg.

Fig. 10

1854		1853		1852	
Wochen	Tag	Wochen	Tag	Wochen	Tag
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28
29	29	29	29	29	29
30	30	30	30	30	30
31	31	31	31	31	31

Fig. 11

Der beherrschende Professor wird  
 werden mit 1854, weil 1854  
 den für unter J. 36 und 39 am 2/10  
 853. aufzutreiben 1854 Polite  
 den zu verwenden unterlassen  
 haben, 1854 854 abstrahieren.

Fig. 12

Handwritten ledger page with columns for 'No. de conturi', 'Descriere', 'Cantitate', 'Valoare', and 'Data'. The page contains numerous entries with handwritten text and numbers.

Fig. 13

Handwritten ledger page with columns for 'No. de conturi', 'Descriere', 'Cantitate', 'Valoare', and 'Data'. The page contains numerous entries with handwritten text and numbers.

Fig. 14